

Сарајево, 26.11.2018. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 19.11.2018.- 23.11.2018.**

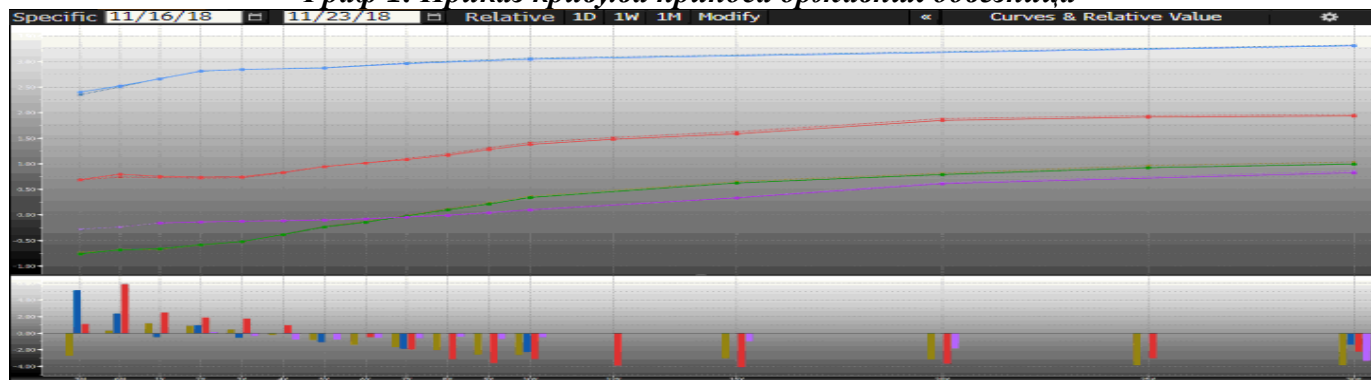
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона				САД				Велика Британија				Јапан			
	16.11.18	-	23.11.18		16.11.18	-	23.11.18		16.11.18	-	23.11.18		16.11.18	-	23.11.18	
2 године	-0,59	-	-0,58	↗	2,80	-	2,81	↗	0,72	-	0,74	↗	-0,14	-	-0,14	→
5 година	-0,23	-	-0,24	↘	2,88	-	2,87	↘	0,95	-	0,95	→	-0,09	-	-0,10	↘
10 година	0,37	-	0,34	↘	3,06	-	3,04	↘	1,41	-	1,38	↘	0,10	-	0,10	→

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubilllove

Доспијеће	Приноси			
	16.11.18	-	23.11.18	
3 мјесеца	-0,706	-	-0,723	↘
6 мјесеци	-0,689	-	-0,686	↗
1 година	-0,655	-	-0,644	↗

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 23.11.2018. године (пуне линије) и 16.11.2018. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

OECD је протекле седмице објавио да трговинске тензије и веће каматне стопе успоравају раст глобалне економије, иако за сада нема знакова оштрог пада. Прогнозе OECD-а за наредну годину су смањене у односу на раније те се очекује да ће глобални раст бити успорен са 3,7% у овој години на 3,5% у 2019. и 2020. години.

ЕВРОЗОНА

Почетком протекле седмице је дошло до раста приноса италијанских обвезница, након што су представници Италије потврдили да немају намјеру да одустану од главних мјера које се наводе у нацрту буџета за следећу годину. Европска комисија је половином протекле седмице објавила да су планови потрошње Италије „посебан случај озбиљне неусклађености“ с ЕУ лимитима. У другом извјештају о дугу Италије наводи се да ЕК сматра да Италија не поштује правила ЕУ о задуживању, што би могло довести до покретања тзв. процедуре претјераног дефицита укључујући и могуће казне. Упркос наведеном, приноси италијанских обвезница су до краја седмице биљежили смањење, а према тржишним аналитичарима овакав сценарио је већ раније укалкулисан те је могућност стварних финансијских казни још увијек неколико мјесеци далеко. Такође, тржиште је позитивно реаговало на изјаву премијера Италије Цонтеа који је изразио забринутост због висине приноса државних обвезница те се обавезао на реформе. Ипак, на крају протекле

седмице Централна банка Италије је, у извјештају о финансијској стабилности, упозорила да ниска стопа привредног раста заједно с високим нивоом јавног дуга представља највећи ризик по финансијску стабилност, док би додатне тензије на тржишту државних обвезница могле негативно утицати на капитал банака и на солвентност осигуравајућих компанија. Објављен је и извјештај агенције за додјелу кредитног рејтинга Moody's у којем се наводи да растуће тензије између Италије и ЕУ око циљаног нивоа буџета могу допринијети томе да трошкови задуживања Италије остану високи и волатилни, што ће додатно утицати на силазне ризике по привреду земље. Поред ових извјештаја објављене су нове прогнозе OECD према којима се очекује слабији раст БДП-а Италије у односу на претходне прогнозе, упркос експанзивном нацрту буџета Владе те се за ову годину очекује раст од 1,0% и даље успорење на 0,9% у 2019. и 2020. години. Агенција за статистику Италије (Istat) за Италију у овој години очекује раст од 1,1% (у мају очекивано 1,4%), а за 2019. годину прогнозе раста БДП-а износе 1,3%. Ове прогнозе су и даље слабије од 1,5%, колико износи прогноза Владе Италије за наредну годину. Istat је упозорио да би италијанска привреда могла бити погођена уколико тензије са ЕУ и инвеститорима допринесу расту трошкова кредитирања за компаније и становништво.

Deutsche Bundesbank је у мјесечном извјештају објавила да ће привредни раст Њемачке до краја године вјероватно поново забиљежити приличан раст, након слабих перформанси забиљежених у трећем кварталу, а током ове седмице је потврђен прелиминарни податак о паду БДП за 0,2% у односу на претходни квартал. Овај извјештај наводи да је на глобалном нивоу дошло до успорења раста те да је то посебно видљиво код развијених земаља. Такође, OECD је објавио нове прогнозе привредног раста према којима се за еврозону очекује да би БДП с овогодишњих скоро 2,0% могао бити смањен на 1,8% у 2019. и 1,6% у 2020. години, упркос стимулативној монетарној политици у овом периоду. У записнику с октобарске сједнице ЕЦБ-а је наведено да је потребно нагласити да су доступни економски показатељи, иако нешто слабији од очекивања, генерално и даље у складу са широко распрострањеном експанзијом. Наводи се и да ће нове прогнозе које ће бити објављене у децембру, а које ће први пут укључивати прогнозе за 2021. годину, пружити могућност детаљније процјене.

Акције Deutsche Bank AG су на крају трговања у уторак забиљежиле рекордно ниску вриједност (8,12 EUR) након појаве шпекулација о могућој умијешаности ове банке у афери прања новца за коју је раније оптужена Danske Bank. Према непотврђеним информацијама регулатор банкарског тржишта Њемачке BaFin тражи додатне информације о питању умијешаности Deutsche Bank у наведеним операцијама.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП – ЕЗ (квартално) 2. прелим. податак III квартал	0,2%	0,2%	0,4%
2.	БДП – Њемачка (квартално) 2. прелим. податак III квартал	-0,1%	-0,2%	0,5%
3.	БДП – Холандија (квартално) 2. прелим. податак III квартал	0,6%	0,2%	0,7%
4.	Стопа инфлације – ЕЗ (финал.) ОКТ	2,2%	2,2%	2,1%
5.	Запосленост – ЕЗ (квартално) прелим. III квартал	-	0,2%	0,4%
6.	Стопа незапослености – Холандија ОКТ	-	3,7%	3,7%
7.	Индустријска производња – ЕЗ (Г/Г) СЕП	0,3%	0,9%	1,1%
8.	Индустријска производња – Италија (Г/Г) СЕП	0,5%	1,3%	-0,8%
9.	Трговински биланс – ЕЗ (у милијардама EUR) СЕП	16,3	13,4	16,8
10.	Трговински биланс – Италија (у милијардама EUR) СЕП	-	1,27	2,49
11.	Јавни дуг – Италија (у милијардама EUR) СЕП	-	2.331,3	2.326,6
12.	Малопродаја – Холандија (Г/Г) СЕП	-	-0,7%	4,5%
13.	Обим малопродаје – Финска (Г/Г) СЕП	-	-0,8%	2,2%
14.	ZEW индекс повјерења инвеститора – Њемачка НОВ	-26,0	-24,1	-24,7

OECD је оставио прогнозе за САД у 2018. и 2019. години непромијењене те се прогнозира да ће БДП успорити са скоро 3% ове године на нешто више од 2% у 2020. години, с обзиром на то да је утицај смањења пореза успорен, а да су веће тарифе повећале пословне трошкове. Истовремено, резултати Reuters анкете показали су да је вјероватноћа рецесије у САД у наредне двије године и даље ниска. Анкетирани аналитичари очекују да ће БДП у овом кварталу забиљежити раст по годишњој стопи од 2,7%, што је пад у односу на 4,2% и 3,5%, колико је забиљежено у другом и трећем кварталу, респективно. Такође, очекује се да ће раст БДП-а у 2019. години успорити на ниво између 2,0% и 2,5%, а затим до 1,8% до половине 2020. године.

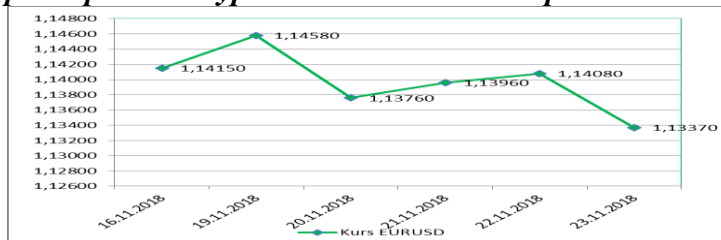
Креатори монетарне политике Феда су изразили забринутост због потенцијалног успоравања глобалног привредног раста. Предсједник Феда Williams је изјавио да ће Фед вјероватно повећати каматне стопе те прилагодити монетарну политику како би осигурао да економија остане јака уз ниску инфлацију. У фокусу инвеститора је Самит земаља чланица Г-20 који ће се крајем мјесеца одржати у Аргентини, на којем се очекује да ће предсједници САД и Кине почети преговоре о трговинском рату.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Обим поруџбина трајних добара Р	ОКТ	-2,6%	-4,4%
2.	Индекс продаје постојећих кућа (М/М)	ОКТ	1,0%	1,4%
3.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	17.НОВ	215.000	224.000
4.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ (у 000)	10.НОВ	1.653	1.668
5.	Индекс водећих економских индикатора	ОКТ	0,1%	0,6%
6.	Индекс започетих кућа (М/М)	АВГ	2,2%	1,5%
7.	Захтјеви за хипотекарне кредите	16. НОВ	-	-0,1%
8.	PMI индекс прерађивачког сектора Р	НОВ	55,7	55,7
9.	PMI индекс услужног сектора Р	НОВ	55,0	54,8
10.	Индекс потрошачког повјерења према Bloombergu	18. НОВ	-	61,3

USD је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR те је курс EURUSD смањен с нивоа од 1,1415 на ниво од 1,13370.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Протекла седмица у Великој Британији обиљежена је усвајањем споразума о Брегзиту од стране ЕУ, што је озваничено у недјељу на самиту о Брегзиту. Наредни корак јесте усвајање истог у Парламенту Велике Британије. Предсједник Европског савјета Tusk је изјавио да је одобрен споразум о повлачењу који покрива трошак искључења као и политичку декларацију о питању будуће трговине. Приликом обраћања након самита Мау, која се сада мора суочити с Парламентом у својој земљи, је изјавила да се нада да ће, када дође моменат гласања о питању овог споразума, посланици размишљати о томе да испуне глас народа, као и да ће узети у обзир утицај овог споразума на њихове бираче.

Током седмице Мау се суочила с неким кризним стањима унутар њене партије. Премијерка Мау је обећала да ће се држати свог Брегзит плана, док су супротстављени законодавци из њене партије покушали да покрену изгласавање неповјерења премијерки.

Гувернер ВоЕ Carney је дао подршку премијерки Мау и њеном приједлогу споразума за Брегзит, док су чланови MPC ВоЕ упозорили да компаније у Великој Британији нису спремне за сценарио без споразума. Поред пружене подршке споразуму, Carney је сигнализирао да би подржао чак и дужи транзициони период за Велику Британију. Министар финансија Hammond је изјавио да Парламент Велике Британије треба да подржи споразум о Брегзиту премијерке Мау, иначе ће ризици озбиљно оштети економију и угрозити Брегзит. Према локалном часопису Telegraph, укупно 87 торијеваца се тренутно супроставља споразуму, што значи да би око половине чланова Доњег дома Парламента могло гласати против плана премијерке Мау.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Rightmove цијене кућа (Г/Г) НОВ	-	-0,2%	0,9%
2.	Позајмице јавног сектора (у млрд GBP) ОКТ	6,1	8,8	2,8
3.	CBI поруџбине НОВ	-5	10	-6

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR, док је благо депрецирала у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад с нивоа од 0,88960 на ниво од 0,88484, док је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,2834 на ниво од 1,2814.

ЈАПАН

OECD је протекле седмице објавио најновије прогнозе и за регион Јапана. Прогнозе везане за стопу инфлације за 2019. годину су смањене на 1,4% с претходно прогнозираних 1,5%, док се процјењује да ће БДП бити смањен на 1,0% са 1,2%, колико је раније прогнозирано. Такође, OECD истиче да је можда вријеме да ВоЈ уведе неке измјене у оквиру монетарне политике, укључујући и недостижан циљани ниво инфлације. Истовремено, гувернер ВоЈ Kuroda је изјавио да је шанса да инфлација достигне циљани ниво у фискалној 2020. години мала, али да би раст цијена и зарада требало да убрза исту, уколико економија остане стабилна, а стопа незапослености на рекордно ниским нивоима. Поједини тржишни учесници шпекулишу да би ВоЈ могла смањити негативне каматне стопе у наредним мјесецима, како би се ублажили ефекти ниских стопа на финансијске институције.

У редовном мјесечном извјештају Влада Јапана је задржала процјену да ће стабилно тржиште рада и повећање плата допринијети умјереном опоравку јапанске привреде. Истовремено, Влада је упозорила на ризике попут повећања глобалних неизвјесности, турбуленција на финансијским тржиштима те на ескалацију трговинских односа између водећих свјетских економија. Између осталог, упозорење наглашава и забринутост Владе да би успоравање раста у Азији могло погодити јапански извоз.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

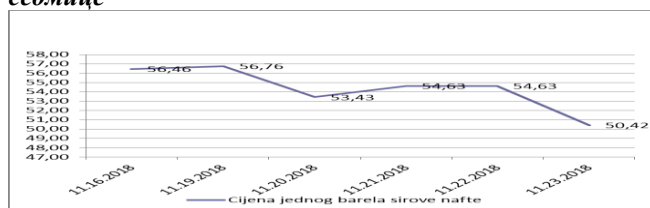
	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа инфлације (Г/Г) ОКТ	1,4%	1,4%	1,2%
2.	Темељна инфлација (Г/Г) ОКТ	0,4%	0,4%	0,4%
3.	Трговински биланс (у млрд JPY) ОКТ	-70,0	-449,3	131,3
4.	Извоз (Г/Г) ОКТ	8,9%	8,2%	-1,3%
5.	Увоз (Г/Г) ОКТ	14,1%	19,9%	7,0%
5.	Индекс укупних индустријских активности (М/М) СЕП	-0,9%	-0,9%	0,4%
6.	Поруџбине машинских алата (Г/Г) F ОКТ	-	-0,7%	-1,1%

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR те је курс EURJPY забиљежио смањење с нивоа од 128,82 на ниво од 128,06. JPY је депрецирао у односу на USD те је курс USDJPY забиљежио раст с нивоа од 112,83 на ниво од 112,96.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 56,45 USD (49,46 EUR). Током цијеле седмице цијена нафте је имала тенденцију смањења. Благ раст је забиљежен током трговања у понедјељак под утицајем наговјештаја да би ОПЕС могао смањити производњу нафте. Русија, која је кључни савезник ОПЕС и најважнији савјетник за енергију, је упозорила понуђаче да не доносе исхитрене одлуке о овом смањењу. Ипак, већ наредног дана цијена нафте је забиљежила дневни пад од чак 5,87%, те је цијена смањена на нанижи ниво од октобра прошле године. На смањење цијене овог енергента утицало је јачање забринутости због потенцијалне презасићености понуде овог енергента на тржишту. Најтеже за ОПЕС долази наредне године када се очекује да ће произвођачи из региона Permian, који обухвата поља нафте у Западном Тексасу и дијелу Новог Мексика, превазићи препреке црпљења нафте тако што ће додати три цјевовода који ће омогућити чак 2 милиона барела нафте дневно. У посљедњих нешто мање од једне деценије нафтне компаније су формирале 114.000 бушотина. Многе од њих носе профит чак и у случају када је цијена нафте 30 USD по барелу. Према WSJ, Саудијска Арабија и ОПЕС разматрају “смањење производње нафте, које не би изгледало као смањење производње”. Идеја би била да се задрже тренутни циљеви производње, који су постављени 2016. године, што значи да Саудијска Арабија тренутно производи више од постављеног циља за скоро 1 милион барела. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 50,42 USD (44,47 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.223,36 USD (1.071,71 EUR). Током трговања у понедјељак је забиљежен благи раст цијене овог племенитог метала под утицајем упозорења неколико званичника Феда да би могло доћи до потенцијалног глобалног економског успорења. Пад цијене злата који је забиљежен током трговања у уторак углавном је био узрокован апрецијацијом америчког долара. Значајнији раст цијене злата, од 0,46% на дневном нивоу, забиљежен је у сриједу након што су објављени подаци да су поруџбине трајних добара у САД смањене више од очекивања, као и под утицајем шпекулација да би Фед могао бити обазривији о питању ставова о повећању референтне каматне стопе у наредној години. Инвеститори постепено јачају тражњу за златом услед слабљења финансијског тржишта и појачаних забринутости због потенцијалног успорења економског раста. USD је други дан заредом депрецирао, док су тржишта акција у ЕУ смањена, такође, под утицајем појачаних забринутости због глобалног успорења. Инвеститори су у ишчекивању резултата састанка између предсједника Кине и предсједника САД, који ће се одржати овог мјесеца на састанку Г20 у Аргентини. У петак је опет забиљежен пад цијене овог племенитог метала под утицајем апрецијације USD. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.223,05 USD (1.078,81 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

